

**Master Herbronning
Gereformeerde Theologie
(60 EC)**

23. Eindtermen Master Herbronning Gereformeerde Theologie

	Eindterm De student...
1.	is in staat om zelfstandig de Bijbel contextueel te lezen en te begrijpen, tegen de achtergrond van hedendaagse aandachtspunten en gevoeligheden.
2.	heeft gespecialiseerde kennis en begrip van (historische) essenties van gereformeerde theologie en het vermogen om deze theologie voor vandaag kritisch en empatisch te herbronnen en te doen herleven.
3.	heeft het vermogen christelijke wijsheid te zoeken en te operationaliseren en geeft die met visie en strategie (leiderschap) vorm en inhoud in een (complexe) relevante context.
4.	heeft het vermogen om in diverse contexten origineel te theologiseren en verdiepte argumentaties op te stellen, mede op basis van fundamenteel onderzoek.
5.	heeft het vermogen om wetenschappelijk bij te dragen aan het oplossen van complexe problematiek in kerk, samenleving, onderwijs, overheid (incl. wetgeving), bedrijfsleven, zorg en/of welzijn.
6.	heeft het vermogen om een wetenschappelijk werkstuk te schrijven en dit verantwoord en overtuigend te presenteren aan wetenschappers, (niet-) specialisten, leidinggevend en belangstellenden.

24. Programma Master Herbronning Gereformeerde Theologie

Opbouw

Het curriculum is opgebouwd uit vijf substantiële en interdisciplinaire modules van elk 15 EC:

- 1) Het hart van de gereformeerde theologie
- 2) De Bijbel lezen in de 21^e eeuw
- 3) Vrijheid, recht en gerechtigheid
- 4) Christelijke wijsheid in praktijken van leiderschap
- 5) Schrijven van een thesis

Module 1 en 5 zijn voor alle studenten verplicht. Uit de modules 2-4 kiezen de studenten twee modules waarin zij zich willen bekwamen en specialiseren. De modules zijn interdisciplinair van opzet om de studenten toe te rusten in het inzetten van meerdere theologische disciplines. Naast de inhoudelijke modules zullen er momenten worden georganiseerd die gericht zijn op de persoonlijke ontwikkeling van de student.

Duur

Het programma duurt twee jaar en is verspreid over vier perioden met een gemiddelde studiebelasting van nominaal 20 uur per week en in totaal 1680 studiebelastingsuren. De studiebelastingsuren betreffen de colleges, opdrachten en/of uren in de eigen professionele praktijk en zelfstudie. De modules zijn verspreid over de twee jaren. In hoofdlijn ziet dit er als volgt uit:

Periode:	1	2	3	4
Jaar:				
1	Module 1 (deel A)	1 ^e keuzemodule (deel A)	1 ^e keuzemodule (deel B)	Module 1 (deel B)
<i>SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>
<i>EC-toekenning</i>			<i>15 EC</i>	<i>15 EC</i>
2	Module 5 (thesis, deel A)	2 ^e keuzemodule (deel A)	2 ^e keuzemodule (deel B)	Module 5 (thesis, deel B)
<i>SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>	<i>210 SBU</i>
<i>EC-toekenning</i>			<i>15 EC</i>	<i>15 EC</i>

Module 1 'Het hart van de gereformeerde theologie'

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, prof. dr. M.J. Kater, dr. M.C. Mulder, prof. dr. H.G.L. Peels, prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	HGT-M1-HGerTh
<i>Toetsvorm</i>	Kennistoets en theologisch essay of literatuurreview	<i>Omvang</i>	15 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	HGT / periode 1 en 4
<i>Tentamendata</i>	3 ^e woensdag van tentamenperiode 27 oktober 2021, herkansing 26 januari	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Laatste dag tentamenperiode van het blok, herkansing: laatste dag herkansingsperiode (zie Educator voor details)	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Toetsdoelen

De student:

- 1.1) kan benoemen op welke wijze de huidige tijd en cultuur inwerken op het lezen van de Bijbel;
- 1.2) is in staat om gerelateerd aan de eigen tijd de waarde van een gereformeerde hermeneutiek te demonstreren;
- 1.3) kan de centraliteit van Christus voor de gereformeerde theologie verwoorden en waarderen;
- 1.4) kan de aard en het belang van een heilshistorische benadering uitleggen, en deze toepassen.
- 2.1) is in staat het eigene van gereformeerde theologie in onderscheid van andere vormen van theologiebeoefening te verwoorden en te waarderen;
- 2.2) kan historische gereformeerde theologie contextueel waarderen en vergelijken met de eigen tijd;
- 2.3) kan de eigenheid van de theologie van de reformatoren Luther en Calvijn in eigen woorden weergeven, vergelijken met hedendaagse standpunten en waarderen;
- 2.4) kan de essenties van de triniteitsleer verwoorden en waarderen, en kan trinitarische theologie vergelijken met andere vormen van theologie.
- 3.1) is in staat het eigene van een gereformeerde benadering van praktijken onder woorden te brengen;
- 3.2) toont sensitiviteit voor verschillende (internationale) contexten waarin gereformeerde theologie wordt geoperationaliseerd.
- 4.1) interpreteert teksten en/of praktijken in het licht van het geleerde en weet argumentatief bij te dragen aan hedendaagse vraagstukken;
- 4.2) toont creativiteit in het bedenken van meerdere oplossingen voor een theologisch probleem.
- 5.1) de student is in staat een eigen leervraag (bijvoorbeeld opkomend uit een maatschappelijke praktijk) te beantwoorden met gebruikmaking van de essenties van gereformeerde theologie.
- 6.1) is in staat een tekst met een goede inhoudelijke samenhang te schrijven;
- 6.2) is in staat grammaticaal correct, helder, precies en prettig leesbaar proza te schrijven.

Eindtermen

1 t/m 6

Studielast

Periode 1 (210 uur)

Colleges in periode 1: 18 uur

Collegevoorbereiding: 12 uur

Te bestuderen literatuur voor de kennistoets: 180 uur

Periode 4 (210 uur)

Colleges in periode 4: 18 uur

Collegevoorbereiding: 12 uur

Tijdsinvestering application toets: 180 uur

- Asselt, Willem J. van and others, *Introduction to Reformed Scholasticism*. Grand Rapids: Reformation Heritage Books, 2011, chapters 1, 2, 7-11. [95 p. → 19 uur] (vertaling van: Willem J. van Asselt e.a., *Inleiding in de gereformeerde scholastiek*. Zoetermeer: Boekencentrum, 1998). **KG**
- Baker, D.L., *Two Testaments, One Bible: A study of the Theological Relationship Between the Old and New Testaments*. Leicester/Downers Grove: Apollos. 2010³, 191-236 (hfdst. 8 p. 191-218 en hfdst. 9 p. 219-236). [47 p. → 10 uur] **OT**
- Barrett, Matthew, 'The Bondage and Liberation of the Will', in Matthew Barrett (ed.), *Reformation Theology: A Systematic Summary*. Wheaton, Illinois: Crossway, 2017, 451-510. [55 p. → 11 uur] **KG**
- Bauckham, Richard, *Jesus and the God of Israel: God Crucified and Other Studies on the New Testament's Christology of Divine Identity*. Grand Rapids: Eerdmans, 2008, 182-232. [51 p. → 10 uur] **ST**
- Bauckham, Richard e.a (eds.), *The Epistle to the Hebrews and Christian Theology*. Grand Rapids: Eerdmans, 2009, 'The Call tot Faith', 353-432. [79 p. → 14 uur] **PT**
- Briggs, R.S., 'Hermeneutics', in M.J. Boda and J. Gordon McConville (eds.), *Dictionary of the Old Testament: Prophets* (A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship). Downers Grove: Intervarsity Press, 2012, 318-333. [16 p. → 3 uur] **OT**
- Brink, Gijsbert van den, "Social Trinitarianism: A Discussion of Some Recent Criticisms", *International Journal of Systematic Theology* 16/3 (2014), 331-350. [20 p. → 4 uur] **ST**
- Emery, Gilles and Matthew Levering (eds.), *The Oxford Handbook of the Trinity*. Oxford: University Press, 2011, 294-338; 547-585. [82 p. → 17 uur] **ST**
- Fesko, J.V., 'The Ground of Religion. Justification in the Reformed Tradition', in Matthew Barrett (ed.), *The Doctrine on Which the Church Stands or Falls*. Wheaton, Illinois: Crossway, 2019, 701-738. [35 p. → 7 uur] **KG**
- Goldingay, J., 'Hermeneutics', in T. Desmond Alexander and David W. Baker, *Dictionary of the Old Testament: Pentateuch* (A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship). Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 387-401. [15 p. → 3 uur] **OT**
- Goldingay, J., 'Hermeneutics', in Tremper Longman III and Peter Enns, *Dictionary of the Old Testament: Wisdom, Poetry & Writings*. (A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship). Downers Grove: Intervarsity Press, 2008, 267-280. [14 p. → 3 uur] **OT**
- Huijgen, Arnold, "Traces of the Trinity in the Old Testament: From Individual Texts to the Nature of Revelation", *International Journal of Systematic Theology* 19/3 (2017), 251-270. [20 p. → 4 uur] **ST**
- Keller, Tim, *Making Sense of God: An Invitation to the Skeptical*. New York: Viking, 2016, 57-214. [157 p. → 31 uur] (Nederlandse vertaling: Timothy Keller, *Bij je volle verstand: Een uitnodiging voor sceptici*. Franeker: Uitgeverij Van Wijnen, 2017). **PT**
- Lillback, Peter, 'Church and State', in Matthew Barrett (ed.), *Reformation Theology: A Systematic Summary*. Wheaton, Illinois: Crossway, 2017, 678-713. [35 p. → 7 uur] **KG**
- Nimmo, Paul T. and David A.S. Fergusson, *The Cambridge Companion to Reformed Theology*. Cambridge: University Press, 2016, 11-26; 44-95. [65 p. → 12 uur] **ST**
- Osborne, Grant R., *The Hermeneutical Spiral: A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation, Revised and Expanded*. Downers Grove: Intervarsity Press, 2006, 21-34, 323-373. [63 p. → 11 uur] **NT**
- Peels, Eric, 'A Christian Reading of the Old Testament from a Reformed Perspective' (tekst beschikbaar op Teams). [10 p. → 2 uur] **OT**
- Richard Hays, *Reading Backwards, Figural Christology and the Fourfold Gospel Witness* (Waco: Baylor University Press, 2014), ch. 1, 2, 3, 6 [89 p. cat 2/3 → 14 uur] **NT**

Keuzemodule 'De Bijbel lezen in de 21^e eeuw' (module 2)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, dr. M.C. Mulder, prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	HGT-M2-BLez
<i>Toetsvorm</i>	Kennistoets, essay of literatuurreview, toespraak of preekvoorstel	<i>Omvang</i>	15 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	HGT / periode 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	3 ^e woensdag van tentamenperiode 19 januari 2022, herkansing 6 april 2022	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Laatste dag tentamenperiode van het blok, herkansing: laatste dag herkansingsperiode (zie Educator voor details)	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Toetsdoelen

De student:

- 1.1) is in staat om moderne vormen van afkeer van de Bijbel als een gedateerd boek uit een andere wereld, een boek van geweld, onvrijheid en exclusivisme, te beschrijven en daarop kritisch te reageren;
- 1.2) is in staat om een Bijbels thema dat schuurt met hedendaagse opvattingen over geloof en God, op adequate wijze uit te leggen en te verbinden met een actuele praktijk;
- 1.3) kan cultuurhistorische contexten, heilshistorische verbanden en de tekstuele Wirkungs- en receptiegeschiedenis benoemen;
- 1.4) kan cultuurhistorische contexten, heilshistorische verbanden en de tekstuele Wirkungs- en receptiegeschiedenis interpreteren en waarderen;
- 1.5) kan de belangrijkste kenmerken van theologische interpretatie van de Schrift onderscheiden en benoemen;
- 4.1) toont hermeneutische sensitiviteit door het interpreteren van diverse contexten en door argumenterend op die contexten in te gaan;
- 4.2) gebruikt de in deze module verworven kennis over Bijbelse theologie om op een gereformeerde wijze theologisch te reflecteren op een hedendaags vraagstuk;
- 4.3) is in staat het Bijbelse potentieel en perspectief van verzoening, vrede en recht op verantwoorde wijze te relateren aan een hedendaags vraagstuk en aan de doordenking van dit vraagstuk een bijdrage te leveren;
- 6.1) geeft er blijk van dat hij een theologische vraagstelling op wetenschappelijk verantwoorde wijze kan formuleren en ontwikkelen;
- 6.2) is in staat om een theologisch werkstuk taalkundig en goed gestructureerd te presenteren, schriftelijk en/of mondeling;
- 6.3) heeft het vermogen om de relevantie van een theologische vraagstelling voor kerk en samenleving vandaag aan te tonen en deze vraagstelling van een beargumenteerd antwoord te voorzien.

Eindtermen

1, 4, 6

Studielast

Periode 2 (210 uur)

Colleges: 18 uur

Collegevoorbereiding: 19 uur

Tentamen: 3 uur

Zelfstudie voor literatuurtentamen: 170 uur

Periode 3 (210 uur)

Colleges: 18 uur

Collegevoorbereiding: 32 uur

Zelfstudie t.b.v. essay / review / lezing: 160 uur

Toetseisen/

Literatuur voor de kennistoets

Deel OT:

- Copan, P., *Is God a Moral Monster? Making Sense of the Old Testament God*. Grand Rapids: Baker Books, 2011, 158-206. [45 p. → 9 uur]
- Peels, H.G.L., "Can the Angry God of the Old Testament be the Foundation of Assurance and Faith?", *Testamentum Imperium* Vol. 2 (2009), 1-13. [10 p. → 2 uur] (http://www.preciousheart.net/ti/2009/50-109_Peels_Angry_God.pdf)
- Seibert, E.A., *The Violence of Scripture: Overcoming the Old Testament's Troubling Legacy*. Minneapolis: Fortress Press, 2012. [160 p. → 22 uur]

- Wright, Chr. J.H., *The God I Don't Understand: Reflections on Tough Questions of Faith*. Grand Rapids, MI: Zondervan, 2008. [100 p. → 20 uur]

Deel NT:

- Dunn, James D.G., *The Theology of Paul the Apostle*. Edinburgh: T&T Clark, 1998, 334-389. [56 p. → 11 uur]
- Schreiner, Thomas R., *Paul, Apostle of God's Glory in Christ: A Pauline Theology*. Downers Grove, IL: IVP, 2001, ch. 5,8,9,16. [114 p. → 22 uur]
- Stuhlmacher, Peter, *Biblical Theology of the New Testament*. Grand Rapids: Eerdmans, 2018, ch. 16-21. [120 p. → 23 uur]
- Joodse visie op 'eigenschappen van God': twee capita uit Rabbi Ezra Bick, *In His Mercy: Understanding the Thirteen Middot*. Jerusalem: Koren, 2011. [20 p. → 4 uur]

Deel ST:

- Boersma, Hans, *Scripture as Real Presence: Sacramental Exegesis in the Early Church*. Grand Rapids: Baker, 2017, 1-26; 105-130. [50 p. → 9 uur]
- Huijgen, Arnold, 'Alone Together: *Sola Scriptura* and the Other Solas of the Reformation', in Hans Burger a.o. (eds.), *Sola Scriptura: Biblical and Theological Perspectives on Scripture, Authority, and Hermeneutics*. Leiden: Brill, 2017, 79-99. [21 p. → 4 uur]
- Huijgen, Arnold, 'Allegory within the Bounds of the Letter: Toward a Pneumatological Reorientation of Protestant Interpretations of the Old Testament', in Gijsbert van den Brink a.o. (eds.), *The Spirit is Moving: New Pathways in Pneumatology*. Leiden: Brill, 2019, 77-89. [13 p. → 3 uur]
- Sarisky, Darren, *Reading the Bible Theologically*. Cambridge: University Press, 2019, 151-187; 284-365. [120 p. → 22 uur]
- Vanhoozer, Kevin J., *The Drama of Doctrine: A Canonical Linguistic Approach to Christian Theology*. Louisville: WJK, 2005, 1-114. [114 p. → 19 uur]

Aanbevolen literatuur

Deel OT:

- Bergmann, M. (ed.), *Divine Evil? The Moral Character of the God of Abraham*. New York: Oxford University Press, 2011.
- Chan, M.J. a.o. (eds.), *What Kind of God? Collected Essays of Terence E. Fretheim*. Winona Lake: Eisenbrauns, 2015.
- Copan, P. and M. Flannagan, *Did God Really Command Genocide? Coming to Terms with the Justice of God*. Grand Rapids, MI: Baker, 2014.
- Davies, E.W., *The Immoral Bible: Approaches to Biblical Ethics*. London: T&T Clark, 2010.
- Dietrich, W. und Chr. Link, *Die dunklen Seiten Gottes*, Bd. 1: *Willkür und Gewalt*. Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2009⁵.
- Dietrich, W. und Chr. Link, *Die dunklen Seiten Gottes*, Bd. 2: *Allmacht und Ohnmacht*. Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2009³.
- Janowski, B., *Ein Gott, der straft und tötet? Zwölf Fragen zum Gottesbild des Alten Testaments*. Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2013.
- Lamb, David T., *God Behaving Badly: Is the God of the Old Testament Angry, Sexist, and Racist?* Downers Grove: Intervarsity Press, 2011.
- Peels, H.G.L., *Shadow Sides: God in the Old Testament*. Carlisle: Paternoster Press, 2003.
- Peels, H.G.L., *God en geweld in het Oude Testament* (Apeldoornse Studie 47). Apeldoorn: Theologische Universiteit, 2017².
- Peels, H.G.L. (red.), Themanummer 'De God van het Oude Testament', *Theologia Reformata* 57/4 (2014).
- Seibert, E.A., *Disturbing Divine Behaviour: Troubling Old Testament Images of God*. Minneapolis: Fortress Press, 2009.
- Thomas, Heath A. e.a. (eds.), *Holy War in the Bible: Christian Morality and an Old Testament Problem*. Downers Grove: Intervarsity Press, 2013.
- Wright, Chr.J.H., *Old Testament Ethics for the People of God*. Downers Grove: Intervarsity Press, 2004.

Deel NT:

- Baum, Armin en Rob van Houwelingen (red.), *Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's*. Utrecht: KokBoekencentrum, 2019, hfdst. 4 en 12.
- Beale, G.K., *A New Testament Biblical Theology: The Unfolding of the Old Testament in the New*. Grand Rapids: Baker, 2011.

- Campbell, William S., *The Nations in the Divine Economy: Paul's Covenantal Hermeneutics and Participation in Christ*. Lanham e.a.: Lexington/Fortress, 2018.
- Hofius, O., "Rechtfertigung der Gottlosen" als Thema biblischer Theologie' in *Paulusstudien*, WUNT 51. Tübingen: Mohr 1994², 121-147.
- Moyise, Steve, *Paul and Scripture: Studying the New Testament Use of the Old Testament*. Grand Rapids: Baker, 2010.
- Wright, N.T., *Paul and the Faithfulness of God*. Minneapolis: Fortress 2013.

Deel ST:

- Bruijne, Ad. de en Hans Burger (red.), *Gereformeerde hermeneutiek vandaag: Theologische perspectieven*. Barneveld: De Vuurbaak, 2017.
- Huijgen, Arnold, *Lezen en laten lezen: Gelovig omgaan met de Bijbel*. Utrecht: KokBoekencentrum, 2019.
- Thiselton, Anthony C., *New Horizons in Hermeneutics: The Theory and Practice of Transforming Biblical Reading*. Grand Rapids: Zondervan, 1992.
- Zwiep, Arie W., *Tussen tekst en lezer: Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek*. Twee delen. Amsterdam: VU University Press, 2013.

Keuzemodule 'Vrijheid, recht en gerechtigheid' (module 3)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	HGT-M3-VrijRG
<i>Toetsvorm</i>	Kennistoets Focusartikel voor tijdschrift Lezing, casus of beschrijving stadswandeling	<i>Omvang</i>	15 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	HGT / periode 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	3 ^e woensdag van tentamenperiode 19 januari 2022, herkansing 6 april 2022	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Laatste dag tentamenperiode van het blok, herkansing: laatste dag herkansingsperiode (zie Educator voor details)	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Toetsdoelen

De student:

- 2.1) heeft grondige kennis van de geschiedenis en inhoud van de vroegmoderne gereformeerde theologische traditie vanaf Luther en Calvijn en dan met name de gereformeerde orthodoxie en de Nadere Reformatie in hun internationale context;
- 2.2) kan de relevantie van aspecten uit de gereformeerde traditie voor hedendaagse vraagstukken aantonen;
- 2.3) heeft inzicht in de rol die de thema's vrijheid, recht en gerechtigheid speelden in de theologische ontwikkelingen in de vroegmoderne gereformeerde traditie vanaf de Reformatie tot ongeveer 1650 en hun invloed op kerk, politiek en samenleving;
- 5.1) analyseert vanuit complexe hedendaagse problematieken de thema's vrijheid, recht en gerechtigheid;
- 5.2) formuleert oplossingen vanuit zijn kennis van de gereformeerde tradities ten aanzien van concrete en complexe vraagstukken;
- 5.3) doet wetenschappelijk gefundeerde voorstellen in het kader van complexe vraagstukken;
- 6.1) maakt op wetenschappelijk niveau een overzicht en evaluatie waarin actuele en relevante literatuur over (de geschiedenis van) het gereformeerd protestantisme wordt geboden;
- 6.2) verklaart en duidt op wetenschappelijk niveau actuele vraagstukken in diverse contexten op grond van kennis van (de geschiedenis van) het gereformeerd protestantisme.

Eindtermen

2, 5, 6

Studielast

Periode 2 (210 uur)
Colleges: 18 uur
Collegevoorbereiding: 12 uur
Literatuur: 180 uur

Periode 3 (210 uur)
Colleges: 18 uur
Collegevoorbereiding: 36 uur
Opdrachten: 156 uur

Toetseisen/
Literatuur voor
de kennistoets

Historisch:

- Janssen, G.H. and H.J. Helmers (eds.), *The Cambridge Companion to the Dutch Golden Age*. Cambridge: CUP, 2018, 187-246. [56 p. → 11 uur]
- Vos, Antonie, 'Reformed Orthodoxy in the Netherlands', in Herman J. Selderhuis (ed.), *A Companion to Reformed Orthodoxy*. Leiden: Brill, 2013, 121-175. [55 p. → 11 uur]

Theologie van de Reformatie:

- Kolb, Robert and Carl R. Trueman, *Between Wittenberg and Geneva: Lutheran and Reformed Theology in Conversation*. Grand Rapids: Baker Academic, 2007, chapters 2, 4 and 5. [75 p. → 15 uur]
- McGrath, Alister, *Iustitia Dei: A history of the Christian Doctrine of Justification*. Cambridge: University Press, 2005, 188-240; 322-370. [100 p. → 25 uur]
- Selderhuis, Herman J., *Calvin's Theology of the Psalms*. Grand Rapids: Baker Academic, 2007, capita selecta. [100 p. → 21 uur]

Gereformeerde scholastiek:

- Asselt, Willem J. van and others, *Reformed Thought on Freedom: The Concept of Free Choice in Early Modern Reformed Theology*. Grand Rapids: Baker, 2010, 15-47. [32 p. → 6 uur]
- Goudriaan, Aza, 'The Synod of Dordt on Arminian Anthropology', in Aza Goudriaan and Fred van Lieburg (ed.), *Revisiting the Synod of Dordt (1618-1619)*. Leiden: Brill, 2011, 81-106. [27 p. → 6 uur]
- Goudriaan, Aza, 'Justification of Faith and the Early Arminian Controversy', in Maarten Wisse e.a. (ed.), *Scholasticism Reformed: Essays in Honour of Willem J. van Asselt*. Leiden: Brill, 2010, 155-178. [24 p. → 5 uur]
- Huijgen, Arnold, "The Theology of the Canons of Dort: A Reassessment after Four Hundred Years", *Unio cum Christo* 4/2 (2018), 111-128. [18 p. → 4 uur]
- Robert Godfrey, W., 'Popular and Catholic: The *Modus Docendi* of the Canons of Dordt', in Aza Goudriaan and Fred van Lieburg (eds.), *Revisiting the Synod of Dordt (1618-1619)*. Leiden: Brill, 2011, 243-260. [17 p. → 4 uur]
- Rouwendal, Pieter, 'The Doctrine of Predestination in Reformed Orthodoxy', in Herman J. Selderhuis (ed.), *A Companion to Reformed Orthodoxy*. Leiden: Brill, 2013, 553-589. [45 p. → 9 uur]

Gereformeerd piëtisme:

- Beeke, Joel R., *Assurance of Faith: Calvin, English Puritanism, and the Dutch Second Reformation*. New York: Peter Lang, 1991, 383-413. [28 p. → 5 uur]
- Reuver, Arie de, *Sweet Communion: Trajectories of Spirituality from the Middle Ages through the Further Reformation* (Texts & Studies in Reformation & Post-Reformation Thought). Grand Rapids: Baker Academic, 2007, chapters 3-7. [140 p. → 18 uur]

Recht en religie:

- Witte, John Jr., *The Reformation of Rights: Law, Religion and Human Rights in Early Modern Calvinism*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, 39-141. [100 p. → 20 uur]
- Carson, D.A., *The Intolerance of Tolerance*. Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2013, capita selecta. [100 p. → 20 uur]

Aanbevolen
literatuur

- Behr, H., *Politics of Difference: Epistemologies of Peace*. London: Routledge, 2014.
- Brown, W., *Regulating Aversion: Tolerance in the Age of Identity and Empire*. Princeton: Princeton University Press, 2006.
- Kaplan, B.J., *Divided by Faith: Religious Conflicts and the Practice of Toleration in Early Modern Europe*. Cambridge: CUP, 2007.
- Kater, M.J., *Tolerantie in balans: Tussen drang en dwang van individu en collectief*. Apeldoorn: De Banier, 2017.
- Ricoeur, P., *Tolerance Between Intolerance and the Intolerable*. Oxford: OUP, 1996.
- Williams, Rowan, *Faith in the Public Square*. London: Bloomsbury, 2012.

Keuzemodule 'Christelijke wijsheid in praktijken van leiderschap' (module 4)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, prof. dr. M.J. Kater en prof. dr. A. de Muynck	<i>Module-code</i>	HGT-M4-Chrwprleid
<i>Toetsvorm</i>	Kennistoets, reflectieverslagen en praktijktoets	<i>Omvang</i>	15 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	HGT / periode 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	3 ^e woensdag van tentamenperiode 19 januari 2022, herkansing 6 april 2022	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Laatste dag tentamenperiode van het blok, herkansing: laatste dag herkansingsperiode (zie Educator voor details)	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Toetsdoelen

De student:

- 3.1) kan omschrijven wat onder wijsheid te verstaan is en wat het eigene is van christelijke wijsheid;
- 3.2) kent de belangrijkste begrippen die verbonden zijn met wijsheid en kan deze relaties beschrijven;
- 3.3) kan uitleggen dat (christelijke) wijsheid meer is dan kennis en vaardigheden;
- 3.4) kan vormen van wijsheid ontdekken in leef- en werkcontexten;
- 3.5) is in staat om complexe leef- en werkcontexten te analyseren en interpreteren aan de hand van het 'normatieve praktijkmodel';
- 3.6) is in staat een visie te ontwikkelen hoe wijsheid gestalte kan krijgen in verschillende contexten;
- 3.7) kent de verschillende visies op leiderschap en kan deze analyseren, samenvatten en bekritisieren en verdedigen;
- 3.8) kan onderscheiden wat het eigene van christelijk leiderschap is c.q. zou dienen te zijn en kan een verband leggen met hedendaagse visies op organisatiemodellen;
- 3.9) kan de meerwaarde van leiderschap aantonen voor praktijken waarin de beoefening van *discernment* leidraad is en is in staat aanbevelingen te doen om hierop gericht te zijn;
- 3.10) heeft inzicht in de plaats en functie van discretie, integriteit en verantwoordelijkheid voor het deelnemen in (christelijke) praktijken;
- 3.11) kan bijdragen aan het ontwikkelen van een theologische visie op leiderschap;
- 3.12) kan bestaande visies op leiderschap herschrijven vanuit christelijke wijsheid;
- 5.1) is in staat verschillende beschrijvingen te geven van wat onder de ziel verstaan wordt, kan op basis van deze verschillende visies verantwoorde keuzes maken in het licht van Bijbelse theologie;
- 5.2) is in staat uit te leggen wat het belang is van de ziel voor een antropologie die Bijbels-theologisch verantwoord en in de 21^e eeuw van wezenlijk belang en verstaanbaar is;
- 5.3) kan bijdragen aan oplossingen voor organisaties c.q. samenlevingsverbanden waarin de receptiviteit, imagination en bezieling ontbreekt of taant;
- 5.4) kan adequaat gebruikmaken van wetenschappelijke methoden van literatuurrevue en kwalitatief onderzoek om te onderzoeken waar de kansen en bedreigingen liggen in complexe problematieken;
- 6.1) kan adequaat een adviesrapport uitbrengen aan de eigen organisatie met daarin:
 - a. analyse bestaande praktijk, b. verslag beknopt kwalitatief onderzoek (interviews), c. richtlijnen voor ontwikkelen van wijsheidgeoriënteerde praktijk.

Eindtermen

3, 5, 6

Studielast

Periode 2 (210 uur)

Colleges: 18 uur

Collegevoorbereiding: 12 uur

Literatuur: 180 uur

Periode 3 (210 uur)

Colleges: 18 uur

Collegevoorbereiding: 12 uur

Uitwerken toepassingstoets: 180 uur

Toetseisen/
Literatuur voor
de kennistoets

- MacIntosh, Mark A., *Discernment and Truth: The Spirituality and Theology of Knowledge*. New York: Crossroad, 2004, part I, III. [185 p. → 37 uur]
- O'Donovan, Oliver, *Finding and Seeking* [Ethics as Theology, Vol. 2]. Grand Rapids: Eerdmans, 2014. [220 p. → 44 uur]
- O'Donovan, Oliver, *Entering into Rest* [Ethics as Theology, Vol. 3]. Grand Rapids: Eerdmans, 2017. [230 p. → 46 uur]
- Treier, Daniel, *Virtue and the Voice of God: Toward Theology as Wisdom*. Grand Rapids: Eerdmans, 2006. [207 p. → 45 uur]
- Collegestof. [→ 8 uur]

Aanbevolen
literatuur

- Belcher Jr., Richard B., *Finding Favour in the Sight of God; A Theology of Wisdom Literature*. Downer's Grove: IVP Academic, 2018.
- Both, Dick e.a., *Nieuw leiderschap: Van bezitten naar delen*. Heerenveen: Groen, 2017.
- Brueggeman, Walter, *The Word that Redescribes the World: The Bible and Discipleship*. Minneapolis: Augsburg Fortress Press, 2006.
- Bühler, Pierre u.a., *Anfechtung: Versuch der Entmarginalisierung eines Klassikers* [Hermeutische Untersuchungen zur Theologie 71]. Tübingen: Mohr Siebeck, 2016 (afhankelijk van de vraagstelling enkele hoofdstukken).
- Buijs, Govert e.a., *Het goede leven & de vrije markt*. Amsterdam: Lemniscaat, 2018.
- Ford, D.F., *Christian Wisdom: Desiring God and Learning to Love*. Cambridge: CUP, 2007.
- Gustafson, James M. e.a., *Moral Discernment in the Christian Life: Essays in Theological Ethics*. Louisville: John Knox Press, 2007.
- Hegeman, Johan e.a., *Practice and Profile: Christian Formation Through Vocation*. Eugene: Wipf & Stock, 2011.
- Kelsey, David H., *Eccentric Existence: A Theological Anthropology*. Louisville: John Knox Press, 2009.
- Knijff, H.W. de, *Tegenwoordigheid van Geest als Europese uitdaging: Over secularisatie, wetenschap en christelijk geloof*. Zoetermeer: Boekecentrum, 2013.
- Liebert, Elizabeth, *The Way of Discernment: Spiritual Practices for Decision Making*. Louisville: John Knox Press, 2008.
- Lillback, Peter A., *Saint Peter's Principles: Leadership for Those Who Already Know Their Incompetence*. Phillipsburg: P&R Publishing, 2019.
- Longman III, Tremper, *The Fear of the Lord is Wisdom: A Theological Introduction to Wisdom in Israel*. Grand Rapids: Baker Academic, 2017.
- Louth, Andrew, *Discerning the Mystery: An Essay on the Nature of Theology*. Oxford: Clarendon, 2003.
- MacIntosh, Daniël, *Discernment and Truth: The Spirituality and Theology of Knowledge*. New York: Cross Road, 2004.
- McLeish, Tom, *Faith and Wisdom in Science*. Oxford: OUP, 2014.
- Rothaan, Angela en Joke van Saane, *Wat is wijs? Reflecties op spirituele vorming*. Baarn: Ten Have, 2007.
- Schwanda, Tom, *Soul Recreation: The Contemplative-Mystical Piety of Puritanism*. Eugene: Wipf & Stock, 2012.
- Strom, M., *Lead with Wisdom: How Wisdom Transforms Good Leaders into Great Leaders*. Melbourne: Wiley, 2014.
- Treier, Daniel, *Virtue and the Voice of God: Toward Theology as Wisdom*. Grand Rapids: Eerdmans, 2006.
- Tippett, K., *Becoming Wise: An Inquiry into the Mystery and Art of Living*. New York: Penguin Press, 2016.
- Visser, Gerard, *Gelatenheid: Gemoed en hart bij Meister Eckhart. Beschouwd in het licht van Aristoteles' leer van het affectieve*. Amsterdam: Boom, 2018.
- Wannewetsch, *Verlangen: Een theologische peiling*. Onder redactie van Esther Jonker en Herman Paul. Zoetermeer: Boekencentrum, 2014.

Module 5 'Thesis'

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, prof. dr. M.J. Kater, dr. M.C. Mulder, prof. dr. H.G.L. Peels, prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	HGT-M5-Thesis
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	15 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	HGT / start in periode 1 jaar 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	1 ^e deadline: 1 juli 2022 2 ^e deadline: 31 augustus 2022	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Toetsdoelen* De student:
- 4.1) is in staat een relevante en methodisch verantwoorde onderzoeksvraag te formuleren en te operationaliseren;
 - 4.2) is in staat informatie correct te gebruiken en in voldoende complete mate informatie te verwerken;
 - 4.3) is in staat een consistente en relevante argumentatie op te bouwen;
 - 4.4) toont creativiteit en originaliteit in het onderzoek;
 - 5.1) kan een complexe problematiek vanuit theologisch perspectief oplossen;
 - 5.2) kan een theologische inbreng relateren aan maatschappelijke contexten;
 - 6.1) is in staat een tekst met een goede inhoudelijke samenhang te schrijven;
 - 6.2) is in staat grammaticaal correct, helder, precies en prettig leesbaar proza te schrijven;
 - 6.3) is in staat een uitgevoerd onderzoek aansprekend te presenteren aan publiek.

Eindtermen 4 t/m 6

Studielast

Periode 1 (210 uur)
Colleges: 18 uur
Collegevoorbereiding: 42 uur
Onderzoek thesis en schrijven daarvan: 150 uur

Periode 4 (210 uur)
Colleges: 18 uur
Collegevoorbereiding: 42 uur
Onderzoek voor thesis en schrijven daarvan: 150 uur

- Bijzonderheden*
- Na periode 1, maar voor het begin van periode 3, moet de opzet voor de thesis in overleg met de begeleidend docent ter goedkeuring naar het college van hoogleraren worden gezonden. Het college wijst twee mede-beoordelaars aan.
 - Het werkstuk zal een omvang hebben tussen 15.000 en 25.000 woorden, inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en eventuele bijlagen. Bijlagen kunnen niet worden gebruikt om delen van de argumentatie te leveren, maar dienen slechts ter adstructie en tellen niet meer dan 8.000 woorden.
 - Het is van belang de diverse visies, niet het minst als men met een auteur ernstig van mening verschilt, op eerlijke en consistente wijze weer te geven. De conclusies waartoe het onderzoek leidt, dienen gerelateerd te worden aan de onderzoeksvraagstelling; probleem- en doelstelling zullen in de regel in het slothoofdstuk weerkeren en een beantwoording krijgen. Na het concluderend hoofdstuk wordt een samenvatting van 400 tot 500 woorden toegevoegd.
 - De thesis wordt, na goedkeuring door de begeleidende docent, door de student uiterlijk drie weken voor het masterexamen digitaal in pdf-formaat ingeleverd (via Educator en bij de universiteitssecretaris: jwvanderzande@tua.nl).
 - Na afronding van de thesis en als aan alle andere vereisten van de master is voldaan, wordt de thesis besproken in een vergadering van het college van hoogleraren: 1. de student houdt een korte presentatie (10 minuten) die meetelt bij de beoordeling; 2. de begeleider stelt vragen over de thesis (10 minuten); 3. de (maximaal twee) aangewezen mede-beoordelaars stellen vragen (20 minuten totaal); 4. de beoordeling wordt bepaald aan de hand van het beoordelingsformulier.